

การสร้างสรรค์บทเพลงจากภาพปูนปั้นพุทธประวัติวัดไชยวัฒนาราม
**Music Creative from Buddha's historical stucco images at
Chaiwattanaram Temple**

ณยศ สาทจินพงษ์,

สุชาติ เดชดี และ ธนิตย์ คงกำเหนิด

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Nayos Sartjinpong,

Suchat Detdee and Tanit Kongkumnerd

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nayos.sar@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยคุณภาพเชิงสร้างสรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลภาพปูนปั้นพุทธประวัติวัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเพื่อสร้างสรรค์บทเพลงจากภาพปูนปั้นพุทธประวัติวัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารทางวิชาการ เก็บข้อมูลจากการลงพื้นที่ภาคสนามและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านพุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และดุริยางคศิลป์ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดประเด็นการสร้างสรรค์บทเพลงและการอธิบายรายละเอียดของทำนองเพลงสร้างสรรค์

ผลการวิจัยพบว่า (1) วัดไชยวัฒนารามสร้างขึ้นโดยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งทิศตะวันตก นอกเกาะเมือง ปรากฏร่องรอยภาพปูนปั้นพุทธประวัติที่แสดงเหตุการณ์สำคัญ 3 เหตุการณ์คือ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ซึ่งตรงกับวันวิสาขบูชาอันเป็นวันสำคัญของพุทธศาสนิกชนทั่วโลก (2) การสร้างสรรค์บทเพลงจากภาพปูนปั้นพุทธประวัติวัดไชยวัฒนาราม เป็นการสร้างสรรค์เพลงชุดในรูปแบบดนตรีเล่าเรื่องตามหลักฐานข้อมูล สร้างสรรค์ตามหลักการประพันธ์ทางดุริยางคศิลป์ ใช้หลักการตั้งชื่อบทเพลงตามเหตุที่มาของक्रमดนตรี ตรโหมท ประกอบด้วยบทเพลงสร้างสรรค์จำนวน 5 บทเพลง คือ เพลงนบอภินันท์ เพลงดุสิตสมภพ เพลงรุ่งอรุณวันเพ็ญ เพลงละสังขาร และเพลงไชยวัฒนาราม กำหนดให้บรรเลงโดยวงปี่พาทย์ไม้นวมเพื่อสื่อความนอบน้อมบูชา สะท้อนคุณค่าความสำคัญทางพระพุทธศาสนาและเพื่อเป็นแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับการประพันธ์เพลงไทยให้สามารถใช้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติตามได้โดยง่าย

คำสำคัญ: วัดไชยวัฒนาราม; ภาพปูนปั้นพุทธประวัติ; การสร้างสรรค์บทเพลง

* วันรับบทความ : 2 กุมภาพันธ์ 2566; วันแก้ไขบทความ 2 มีนาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 5 มีนาคม 2566

Received: February 2 2023; Revised: March 2 2023; Accepted: March 5 2023

Abstracts

This research is a creative qualitative research. The purpose is to study Buddha's historical stucco images at Chaiwattanaram Temple and to create songs from Buddha's historical stucco images at Chaiwattanaram Temple. The researcher studies concepts and theories from academic works. Data were collected from fieldwork and expert interviews by using an interview forms to collect data about buddhist history archeology and music specialists. Analyze the data to determine the issues for the music creation.

The results showed that (1) Wat Chaiwatthanaram, that located on the west of the Chao Phraya River outside the city, was built by King Prasat Thong. That located on the west of the Chao Phraya River outside the city. The traces of Buddha's historical stucco images showed 3 events: birth, enlightenment and nirvana, which coincide with Visakha Bucha Day, an important day for Buddhists around the world. (2) Music Creative from Buddha's historical stucco images at Chaiwattanaram Temple was created in the form of a suite song based on data evidence. It consists of 5 major songs by adopting the principle of Montri Tramote in naming the songs as Nop Apiwan Song, Dusit Sompob song, Rung Arun Wanpen song, La Sangkhan song and Chai Watthanaram song. The author created according to the principles of Thai Classical music composition, and determined to use the Piphat Mai Nuam ensemble to show respect and reflecting the value and importance of Buddhism and to be a guideline for studying Thai music composition and use to learn and practice easily.

Keywords: Chaiwattanaram Temple; Buddha's historical stucco images; Music Creative.

บทนำ

งานศิลปะทางพระพุทธศาสนา เป็นสิ่งก่อสร้างถาวรวัตถุอันทรงคุณค่า แสดงคุณค่าด้านปรัชญาและแนวคิดทางพุทธศาสนา งานศิลปะที่ปรากฏแสดงออกซึ่งความเชื่อ นัยยะ และวิทยาการภูมิปัญญาในรูปแบบงานศิลปกรรมทางสถาปัตยกรรม จิตรกรรมและประติมากรรม (โกสุม สายใจ, 2560 : 3) ที่เกิดขึ้นตามคตินิยมสืบมาแต่ครั้งสมัยพุทธกาลในดินแดนชมพูทวีปกระทั่งพัฒนารูปแบบเปลี่ยนไปตามยุคสมัยจวบจนปัจจุบันในประเทศไทยมีการพัฒนางานศิลปะทางพระพุทธศาสนาโดยผนวกแนวคิดนัยยะจากภูมิปัญญาเชิงช่างและพระพุทธศาสนาอย่างวิจิตร เพื่อแสดงความหมายให้ลึกซึ้งหรือรำลึกถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ควรค่าแก่การเคารพบูชา (ประทีป เฟื่องตะโก, 2537 : 149)

วัดไชยวัฒนาราม เป็นวัดสำคัญในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง มีสถาปัตยกรรมอันเป็นต้นแบบของงานศิลปะในยุคสมัยต่อมา แสดงหลักธรรมและคติในการดำเนินชีวิตผ่านรูปแบบศิลปะทางสถาปัตยกรรมและประติมากรรมเป็นกุศโลบายสำคัญที่สื่อแนวคิดความเป็นจริงแห่งชีวิต โดยเฉพาะภาพปูนปั้นพุทธประวัติบนผนังเมรุทิศเมรุรายวัดไชยวัฒนารามแสดงเรื่องราวพุทธประวัติจำนวน 12 ภาพ แต่ละภาพนั้นเป็นเหตุการณ์สำคัญของพระพุทธเจ้าในตอนประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ดังที่ ประทีป เฟื่องตะโก ได้อธิบายไว้ในหนังสือวัดไชยวัฒนาราม ความว่า นักวิชาการได้สันนิษฐานว่าเป็นการแสดงภาพตอนสำคัญที่เรียกว่าการปรากฏดอกมณฑา (ดอกไม้สวรรค์) หากตกลงมายังโลกมนุษย์เมื่อใดนั้นมักจะเกิดเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าเพื่อเป็นการน้อมสักการะบูชา ผู้ที่มีบุญญาบารมี มีความหมายในการแซ่ซ้อง

สรรเสริญด้วยความยินดีหรือความโศกเศร้าต่อการสูญเสียอย่างที่สุด โดยจะตกลงมาเฉพาะพื้นที่ภายในบริเวณที่เกี่ยวข้องเท่านั้นนับว่าเป็นปรากฏการณ์ปาฏิหาริย์อย่างหนึ่งที่สำคัญ (ประทีป เพ็งตะโก, 2537 : 63) สอดคล้องกับการอธิบายของพระมหาดนัยพัชร คมภิรปญโญ ความว่า พุทธประวัติตอนสำคัญ 3 ตอน คือ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน เปรียบเสมือนความจริงแห่งชีวิตที่มีการเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป (พระมหาดนัยพัชร คมภิรปญโญ, สัมภาษณ์, 24 พฤศจิกายน 2565)

ความสำคัญของพุทธประวัติเหตุการณ์ดังกล่าวตรงกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา คือ วันวิสาขบูชาหรือวันเพ็ญเดือน 6 เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ดังที่กรมการศาสนาได้อธิบายไว้ว่า พุทธศาสนิกชนทั้งหลายถือว่าเป็นวันสำคัญวันหนึ่งในรอบปีเพราะเป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน (กรมการศาสนา, 2564 : ออนไลน์) ซึ่งได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 ในที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ ครั้งที่ 54 ความว่า “เป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ เสด็จดับขันธปรินิพพาน พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนมวลมนุษย์ มีเมตตาธรรมและขันติธรรมต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเพื่อให้เกิดสุขสันติในสังคมอันเป็นแนวทางของสหประชาชาติ” (กรมการศาสนา, 2564 : ออนไลน์) ซึ่งการปฏิบัติตนสำหรับพุทธศาสนิกชนของไทยได้พร้อมใจกันเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัวและสังคม ผู้วิจัยจึงพิจารณาเนื้อหาตามที่กล่าวมาและนำมาสร้างสรรค์เป็นบทเพลงดนตรีเล่าเรื่องเพื่อแสดงนอบน้อมบูชา แสดงคุณค่าความสำคัญทางพระพุทธศาสนา และเพื่อเป็นแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับการประพันธ์เพลงไทยให้สามารถใช้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติตามได้โดยง่าย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลภาพปูนปั้นพุทธประวัติวัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงจากภาพปูนปั้นพุทธประวัติวัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) และแนวทางการสัมภาษณ์ (Interview Guide) มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการลงพื้นที่ภาคสนามวัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. ศึกษาทฤษฎีทางดุริยางคศิลป์ ว่าด้วยเรื่ององค์ประกอบดนตรี การประพันธ์เพลงไทย การประสมวงดนตรีไทย และทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์
3. สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informations) จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ 1. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านพุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี จำนวน 3 ท่าน สัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวและความสำคัญของเหตุการณ์พุทธประวัติ ข้อมูลด้านภูมิหลังประวัติศาสตร์และมูลบทที่เกี่ยวข้องของ

วัดไชยวัฒนาราม 2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านดุริยางคศิลป์ จำนวน 3 ท่าน สัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีดุริยางคศิลป์ การประพันธ์เพลงไทย และการประสมวงดนตรี โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล

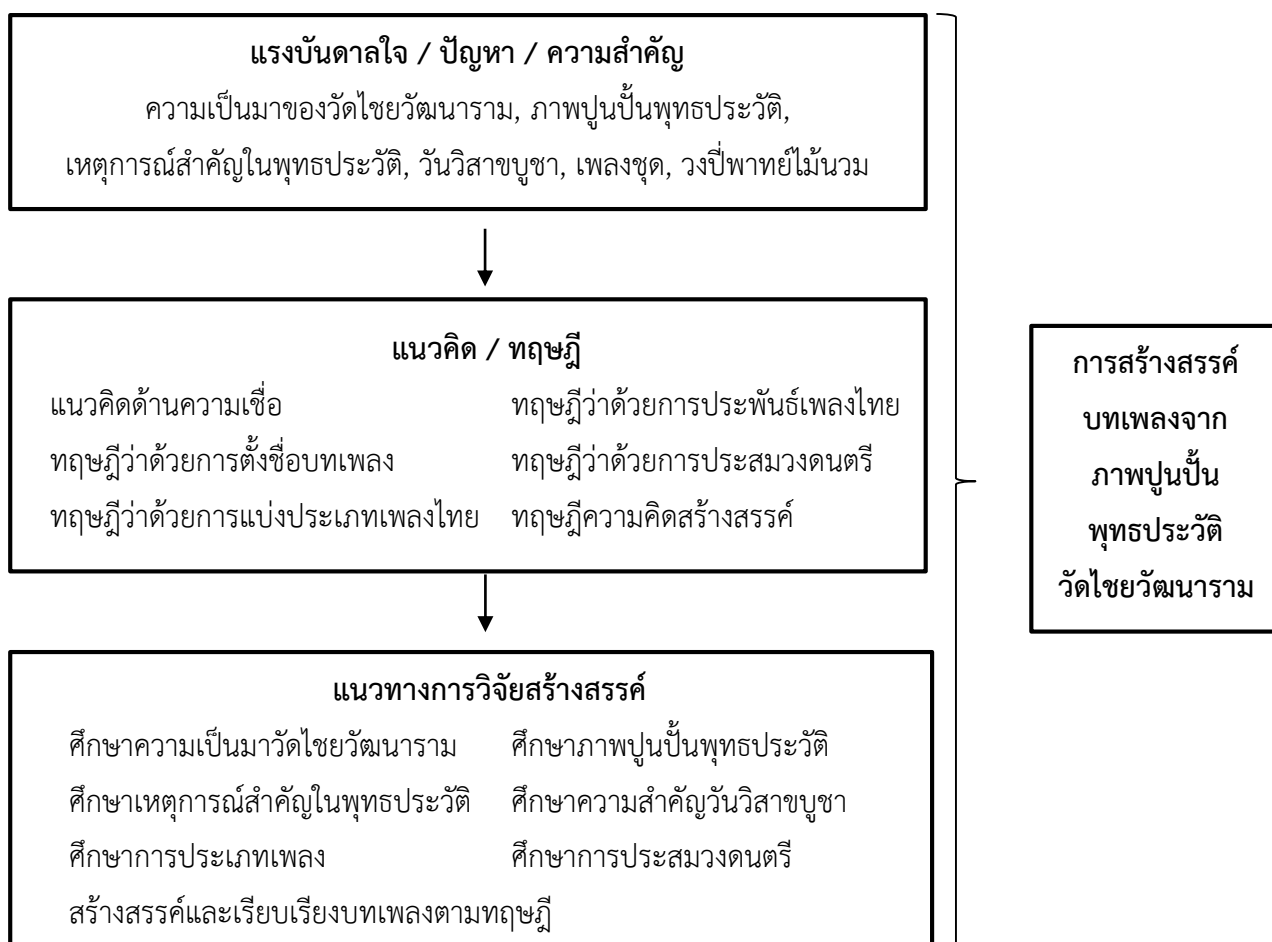
4. สร้างสรรค์ผลงาน โดยสร้างสรรค์จากแรงบันดาลใจ แนวคิด และทฤษฎี นำบทเพลงให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ พร้อมทั้งแก้ไขและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จัดทำการบินทักโน้ตเพลงสร้างสรรค์ การฝึกซ้อมบรรเลง และบันทึกวีดิทัศน์

5. วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์โดยการเลือกประเด็น (Selective Approach) ได้แก่ การตั้งชื่อบทเพลง กลวิธีการสร้างสรรค์ รายละเอียดทำนอง และความมุ่งหมายของบทเพลง

6. จัดทำรูปเล่มงานวิจัยสร้างสรรค์

7. เผยแพร่ผลงานการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลภาพปูนปั้นพุทธประวัติวัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัดไชยวัฒนารามเป็นพระอารามหลวงที่สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงสร้างขึ้นเป็นวัดประจำรัชกาลเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระราชมารดา (วีระศักดิ์ แสนสะอาด, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2565) โดยสร้างขึ้นบริเวณนิเวศสถานเดิมของพระราชมารดา ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณนอกเกาะเมืองฝั่งทิศตะวันตก สร้างเสร็จแล้วให้นามชื่อวัดไชยวัฒนาราม เจ้าอธิการนั้นถวายพระนามชื่อพระอชิตเถระ (รวิ สิริอิสสระนันท์, 2553 : 272) มีงานศิลปะปรากฏเป็นภาพปูนปั้นเรื่องราวพุทธประวัติบนผนังเมรุทิศเมรุรายจำนวน 12 ภาพ เหตุการณ์สำคัญที่ปรากฏเรียกเหตุการณ์ดังกล่าวว่าการปรากฏดอกมณฑา (ดอกไม้สวรรค์) หากตกลงมายังโลกมนุษย์เมื่อใดนั้นมักจะเกิดเหตุการณ์สำคัญเพื่อน้อมสักการบูชาแด่ผู้ที่มีบุญญาบารมีแซ่ซ้องสรรเสริญด้วยความยินดีหรือความโศกเศร้าต่อการสูญเสียอย่างที่สุด (ประทีป เฟื่องตะโก, 2537 : 63) ภาพปูนปั้นพุทธประวัติ มีความสำคัญและมีคุณค่าทางศิลปะที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาเชิงช่างในการสร้างงานศิลปะทางพระพุทธศาสนา โดยการก่อสร้างงานศิลปะบริเวณกลางแจ้งจะต้องทำให้มีความทนทานบนพื้นฐานความถนัดของช่างไทยที่เชี่ยวชาญในด้านงานไม้และงานก่อ ในที่นี้จึงปรากฏเป็นศิลปะเป็นภาพปูนปั้น ถ่ายทอดเรื่องราวพุทธประวัติตามนิยายพุทธเถรเวทที่คนไทยนับถือ (สถาพร อรุณวิลาส, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2565)

ภาพปูนปั้นพุทธประวัติตอนสำคัญตั้งอยู่บริเวณผนังทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีนัยยะกล่าวถึงการเสด็จยงสวรรค์ขึ้นดาวดึงส์เพื่อแสดงพระธรรมเทศนาโปรดพุทธมารดาแสดงให้เห็นถึงความกตัญญูต่อพระราชมารดาความดังกล่าวดอกล้อกับความเป็นมาของการสร้างวัด ภาพปูนปั้นพุทธประวัติแต่ละภาพมีความสอดคล้องกับเหตุการณ์สำคัญ 3 ตอน คือ ตอนประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ซึ่งตรงกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา คือ วิสาขบูชาหรือวันเพ็ญเดือน 6 ดังที่องค์การสหประชาชาติกำหนดให้เป็นวันสำคัญสากลของพุทธศาสนิกชนทั่วโลกเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2542 เพราะเป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ เสด็จดับขันธปรินิพพาน พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนให้มวลมนุษย์ มีเมตตาธรรมและขันติธรรม ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เพื่อให้เกิดสันติสุขในสังคม (กรมการศาสนา, 2564 : ออนไลน์) คุณค่าของภาพปูนปั้นพุทธประวัตินี้แสดงถึงภูมิปัญญาเชิงช่างของไทยที่ถ่ายทอดเรื่องราวเพื่อถวายเป็นพุทธบูชาแด่พระพุทธศาสนา และแสดงนัยยะแห่งความกตัญญูต่อพระราชมารดา ดังที่ พระมหาดนัยพัชร คมภิธรปญโญ ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า เป็นการแสดงถึงการศึกษาของมนุษย์ เมื่อได้รับการศึกษาจนถึงขั้นสำเร็จสูงสุดในชีวิตย่อมย้อนกลับมาตอบแทนแด่ผู้ที่มีพระคุณ (พระมหาดนัยพัชร คมภิธรปญโญ, สัมภาษณ์, 24 พฤศจิกายน 2565)

2. การสร้างสรรค์บทเพลงจากภาพปูนปั้นพุทธประวัติวัดไชยวัฒนาราม

ผู้วิจัยใช้หลักการสร้างสรรค์งานวิจัยจากกระบวนการสร้างสรรค์ตามการอธิบายของพิชิต ชัยเสรี ได้แก่

1. การตื่นเต้นในสิ่งที่พบเจอ (Excitement) คือ ภาพปูนปั้นพุทธประวัติ
2. จดจำในความรู้สึก (Memory)

คือ การศึกษาเหตุการณ์พุทธประวัติ และ 3. การสำแดงออก (Expression) คือ แรงบันดาลใจจากภาพปูนปั้นพุทธประวัติสร้างสรรค์เป็นบทเพลงจนสำเร็จ

ผู้วิจัยกำหนดประเด็นหลักในการสร้างสรรค์บทเพลงจากเหตุการณ์สำคัญ 3 ตามพุทธประวัติ คือ ตอนประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน และมีแรงบันดาลใจจากการสดับสัการะบูชาพระพุทธเจ้าและการศึกษาโบราณสถานวัดไชยวัฒนาราม จึงกำหนดเป็นประเด็นในงานวิจัยสร้างสรรค์ ดังจะอธิบายต่อไปนี้

2.1 บทเพลงและที่มาการสร้างสรรค์

ผู้วิจัยนำเสนอแนวคิดบทเพลงในรูปแบบดนตรีเล่าเรื่องในลักษณะเพลงชุด โดยมีแรงบันดาลใจมาจากภาพปูนปั้นพุทธประวัติ และได้เพิ่มเติมแนวคิดสร้างสรรค์จากการสดนัมัสการพระพุทธเจ้าอาศัยหลักการสร้างสรรค์ตามทฤษฎีทางดุริยางคศิลป์และใช้หลักการตั้งชื่อตามเหตุจากการอธิบายหลักการตั้งชื่อของक्रमन्त्री ตราโมท มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 บทเพลงและที่มาการสร้างสรรค์

ที่	ชื่อเพลง	การตั้งชื่อ	แรงบันดาลใจ	ต้นราก
1.	นบอภิวันท์	ตั้งชื่อจากเหตุ	บทสดนัมัสการพระพุทธเจ้า	นะโมตัสสะ ภาคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธ ธัสสะ
2	ดุสิตสมภาพ	ตั้งชื่อจากเหตุ	ภาพปูนปั้น ตอนพระโพธิสัตว์ เสวยพระชาติอยู่บนสวรรค์ชั้นดุสิต และ ตอนประสูติ	เพลงโหมโรงปฐมดุสิต
3.	รุ่งอรุณวัน เพ็ญ	ตั้งชื่อจากเหตุ	ภาพปูนปั้น ตอนปฐมเทศนา	เพลงสาธุการเปิดโลก
4.	ละสังขาร	ตั้งชื่อจาก เหตุ	ภาพปูนปั้น ตอนปรินิพพาน	เพลงดวงพระธาตุ
5.	ไชยวัฒนาราม	ตั้งชื่อจาก เหตุ	พระปรารภทั้ง 5 องค์	กลุ่มเสียงเพียงอล่าง (ชลทขรมX)

2.2 รายละเอียดบทเพลงสร้างสรรค์

รายละเอียดการสร้างสรรค์บทเพลงจากภาพปูนปั้นพุทธประวัติวัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 5 บทเพลง ดังต่อไปนี้

เพลงที่ 1 เพลงนบอภิวันท์

ผู้วิจัยตั้งชื่อเพลงจากเหตุที่มาในการสวดบูชานมัสการพระพุทธเจ้า (บทสวดนะโมตัสสะ) เพื่อระลึกบูชาถึงองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้วิจัยนำแนวคิดดังกล่าวมาสร้างสรรค์โดยใช้วิธีการนำบทสวดจัดเรียงในตารางโน้ตไทย ถอดโน้ตเสียงบทสวดและยึดลูกตกเป็นโครงสร้าง จากนั้นนำมาตกแต่งทำนองอย่างอิสระ มีจำนวน 1 ท่อน กำกับจังหวะด้วยหน้าทับปรบไก่ อัตราจังหวะสองชั้น ใช้กลุ่มเสียงเพียงออล่าง (ชลท XรมX) ทำนองวรรคทำประโยชน์ที่ 1 มีทิศทางการเคลื่อนที่ของเสียงจากเสียงสูงลงมายังเสียงต่ำเปรียบเสมือนแสดงกิริยาที่สำรวมนอบน้อมแต่หลักกรรมคำสอน ประโยคที่ 2 ตกแต่งทำนองให้มีความคล้ายคลึงกับโครงสร้างบทสวด กำหนดให้ใช้จังหวะฉีกกำกับจังหวะเพียงอย่างเดียว โดยบรรเลงเฉพาะฉิ่งตรงจังหวะห้องที่ 2, 4, 6, 8 เท่านั้น กำหนดให้บรรเลง 3 รอบ ตามลักษณะการสวดบทสวดบูชาครบทั้ง 3 จบ เมื่อบรรเลงจบครบจึงเสมือนได้สวดบทสวดนมัสการพระพุทธเจ้า

ความมุ่งหมายของบทเพลง ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นเพลงบังคับทาง สื่อถึงอารมณ์เคารพนอบน้อมบูชา ใช้กลวิธีการบรรเลงที่เรียกว่าการกรอ คือ กรอเสียงยาวและกรอเสียงสั้นตามจังหวะทำนอง เพลงผู้บรรเลงจะต้องปฏิบัติให้เกิดเสียงกลม นุ่มนวล น้ำหนักเสียงที่ได้จะมีความอímอímเพื่อแสดงความนอบน้อม กำหนดให้บรรเลง 3 รอบ ผู้บรรเลงจะต้องจดจำจำนวนเที่ยวในการบรรเลงให้ถูกต้องตามจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์

ทำนองเพลงนบอภิวันท์

----	--- รี่	----	- ทํ ลํ ซ	--- ม	- ร - ซ	- มํ - รี่	- ทํ - ลํ
----	--- ร	----	- ทํ ลํ ซ	--- ท	- ล - ซ	- ม - ร	- ท - ล

----	--- ร	--- ม	- ซ - ล	--- ม	- ร - ล	--- ซ	- ม - ซ
----	--- ล	--- ท	- ซ - ล	--- ท	- ล - ล	--- ซ	- ท - ซ

กลับต้น (3 รอบ)

เพลงที่ 2 เพลงดุสิตสมภพ

ผู้วิจัยตั้งชื่อเพลงจากเหตุที่มาตามพุทธประวัติ เมื่อครั้งพระโพธิสัตว์เสวยพระชาติอยู่บนสวรรค์ชั้นดุสิตและมาจุติยังโลกมนุษย์ เพลงดุสิตสมภพ มีจำนวน 1 ท่อน ความยาว 4 จังหวะหน้าทับปรบไก่ อัตราจังหวะสองชั้น ใช้กลุ่มเสียงเพียงออล่าง (ชลท XรมX) สร้างสรรค์จากต้นรากเพลงโหมโรงปฐมดุสิตเพื่อแสดงถึงพระโพธิสัตว์ครั้งเสวยชาติอยู่บนสวรรค์ชั้นดุสิต ประโยคที่ 1 และ 2 ใช้วิธีการขยายทำนอง ประโยคที่ 3 สร้างสรรค์ทำนองขึ้นใหม่มีแนวคิดมาจากพุทธประวัติครั้งเมื่อเจ้าชายสิทธัตถะประสูติพระองค์เสด็จดำเนินได้ 7 ก้าว ผู้วิจัยจึงกำหนดให้มีทำนอง 7 ห้องโน้ต ประโยคที่ 4 ใช้ผู้วิจัยวิธีการลดตัด

ทอนจากทำนองต้นรากส่วนท้ายท่อนที่ 1 ของทำนองต้นรากและตกแต่งทำนองให้เกิดความไพเราะ กำหนดให้จบด้วยเสียงซอล ซึ่งเป็นต้นกำเนิดกลุ่มเสียงเพียงออล่าง (ซลทขรมx) เพื่อแสดงถึงการเกิดขึ้นหรือการเริ่มต้นขึ้นแล้ว

ความมุ่งหมายของบทเพลง ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นเพลงกึ่งบังคับทาง สื่อถึงอารมณ์อบอุ่น บุษบา ใช้กลวิธีการบรรเลงที่เรียกว่าการกรอ เน้นการกรอเสียงสั้นตามจังหวะทำนองเพลง การตีคู่ 6 หรือ ลูกเสี้ยวในประโยคที่ 1 การตีคู่แปดในลักษณะการตีส่งมือในประโยคที่ 3 และการกรอคู่สาม คู่สี่ และคู่ห้า ตามลำดับในวรรคสุดท้ายของเพลง ผู้บรรเลงจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามจังหวะซ่องไฟและถ่ายทอดอารมณ์ที่สื่อแสดงถึงการอบอุ่นบุษบาตามจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์

ทำนองเพลงดุสิตสมภาพ

- - - มั	- - - มั	- - - รุ	- มั รุ ทิ	- - - มั	- มั รุ ทิ	- ล - -	- ท - ท
- - - ซ	- - - ม	- - - ร	ซ ม ร ท	- - - ม	ซ ม ร ท	- ล - ท	- - - -

- - ล ท	- ร - ม	- มั - มั	- รุ - ท	- - - ล	- - - ท	- มั มั มั	- มั - รุ
- ซ - -	- ร - ม	- ซ - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ท	- ท ล ซ	- ม - ร
- มั - -	รุ ท - -	- มั - -	รุ ท - -	- มั - -	รุ ท - -	- ล - ท	- - - -
- - รุ ท	- - ล ซ	- - รุ ท	- - ล ซ	- - รุ ท	- - ล ซ	- ล - ท	- - - -

- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ล	ท ล - -	- ซ - ล	ท - รุ รุ	- รุ - รุ
- - - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล	- - ซ ม	- ร - ม	- ล - ท	- ล - ซ

กลับต้น

เพลงที่ 3 เพลงรุ่งอรุณวันเพ็ญ

ผู้วิจัยตั้งชื่อเพลงจากเหตุที่มาตามพุทธประวัติ เมื่อพระพุทธองค์ทรงตรัสรู้นั้นตรงกับรุ่งอรุณของวันเพ็ญ เดือน 6 เหตุการณ์การตรัสรู้นั้นนำมาซึ่งการค้นพบความจริง 4 ประการหรืออริยสัจ 4 ผู้วิจัยสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อแสดงความอบอุ่นต่อเหตุการณ์ตรัสรู้และสื่อถึงหลักอริยสัจสี่แห่งความจริง 4 ประการอันเป็นที่ตั้งและเหตุแห่งการดับทุกข์ เพลงรุ่งอรุณวันเพ็ญ มีจำนวน 1 ท่อน ความยาว 4 จังหวะ หน้าทับปรบไก่ อัตราจังหวะสองชั้น ใช้กลุ่มเสียงเพียงออล่าง (ซลทขรมx) สร้างสรรค์จากต้นรากเพลงสาธการเปิดโลกมีความหมายถึงการเปล่งเสียงสาธ ผู้วิจัยได้ถอดโครงสร้างลูกตกและตกแต่งทำนองขึ้นใหม่อย่างอิสระ สื่อถึงอารมณ์ตื่นรู้เบิกบานและความเคารพอบอุ่น กำหนดให้แสดงกลุ่มทำนอง 3 กลุ่ม เพื่อ

แสดงถึงพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ และเปรียบตั้งสัจธรรมของมนุษย์ 3 ประการคือ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไปเพื่อแสดงถึงความจริงแท้ของมนุษย์ กำหนดให้บรรเลงกำกับจังหวะด้วยจังหวะฉิ่งอย่างเดียว เช่นเดียวกับการบรรเลงในเพลงสาธิตการนัยยะแห่งการสาธิต

ความมุ่งหมายของบทเพลง ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นเพลงบังคับทาง สือถึงอารมณ์ตื่นรู้ เบิกบาน สำราญรื่นใจ เน้นการกรอเสียงสั้นตามจังหวะทำนองเพลง ประโยคที่ 1 ห้องที่ 2 เน้นคู่แปดให้เสียงเท่าและเต็มเสียง แสดงถึงความอímอím ความเบิกบานใจ และห้องที่ 5-6 กำหนดให้ผู้บรรเลงระนาดเอกใช้กลวิธีการกรอเชื่อมเสียงจากเสียงเสียงเรสูงเคลื่อนที่ลงมายังเสียงลา ในประโยคที่ 2 ห้องที่ 5 และ 7 และประโยคที่ 3 ห้องที่ 3 ใช้การสะเดาะเสียงเดียว ดังกล่าวนี้นี้ ผู้บรรเลงจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามจังหวะทำนองตาม จุดประสงค์ของผู้ประพันธ์

ทำนองเพลงรุ่งอรุณวันเพ็ญ

----	ร ร ร ร	- ซ - ม	- ร - ล	--- รี่	--- ล	ท ล - -	ซ - - ม
----	ล ล ล ล	- ซ - ท	- ล - ล	--- ร	--- ล	- - ซ ม	- ร - ท

----	- - ซ ล	ท ล - -	ซ - - ม	มม) - ซ -	ซ - - ม	ลล) - ท -	ท - - ล
----	ร ม - -	- - ซ ม	- ร - ท	- ม - ม	- ร - ท	- ล - ล	- ซ - ม
--- มี่	--- รี่	- - ทท)	รื ท - -	ท ล - -	ซ - - ม	ซ ม - ม	- ซ - ล
--- ม	--- ร	--- ท	- - ล ซ	- - ซ ม	- ร - ท	- - ร ท	- ซ - ล

----	--- มี่	- รี่ - ท	ล ซ - ล	- ท - ล	ซ ม - -	- ท ล ซ	- ม - ร
----	--- ม	- ร - ท	ล ซ - ล	- ท - ล	ซ ท - -	- ท ล ซ	- ท - ล

กลับต้น

เพลงที่ 4 เพลงละสังขาร

ผู้วิจัยตั้งชื่อเพลงจากเหตุที่มาตามพุทธประวัติ องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ เมืองกุสินารา ครั้นเมื่อถวายพระเพลิงพระสรีระเรียบร้อยแล้วโศกพราหมณ์ได้แบ่งพระบรมสารีริกธาตุไปตามเมืองต่าง ๆ เพื่อการสักการบูชา เพลงละสังขาร มีจำนวน 1 ท่อน ความยาว 4 จังหวะ หน้าทับปรบไก่ อัตราจังหวะสองชั้น ใช้กลุ่มเสียงเพียงอบน (ดรัมXซลX) และกลุ่มเสียงขวา (ฟซลXดรัมX) มีต้นรากมาจากเพลงดวงพระธาตุ โดยนำทำนองหลักมาถอดโครงสร้างลูกตก และตกแต่งทำนองเป็นเพลงกรอขึ้นใหม่อย่างอิสระ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ให้มีลักษณะทำนองที่แสดงถึงอารมณ์โศกเศร้าเพื่อแสดงความเคารพต่อการเสด็จดับขันธปรินิพพานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ความมุ่งหมายของบทเพลง ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นเพลงกรอบบังคับทาง สื่อถึงอารมณ์โศกเศร้า บรรเลงจังหวะอย่างช้า เน้นการกรอเสียงยาว เพลงนี้ผู้วิจัยใช้กลวิธีการสร้างสรรค์ในรูปแบบเพลงที่มีการเปลี่ยนบันไดเสียง เพื่อให้ผู้บรรเลงเกิดความเข้าใจในทำนองที่มีโน้ตเป็นสะพานเชื่อมระหว่างสองบันไดเสียง ให้สามารถสอด้รับได้อย่างเหมาะสมกลมกลืน

ทำนองเพลงละสังขาร

----	----	----	--- รั	----	- มี่ - รั	- ดี่ - ล	- ช - ดี่
----	----	----	--- ร	----	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด

----	- ล ดี่ -	----	- ฟ --	--- ด	ร ฟ --	-- ช ช	- ฟ ช ล
----	--- ช	- ฟ - ร	--- ด	-- ล -	- ฟ --	-- ช ช	- ฟ ช ล

--- รั	----	- มี่ - รั	- ดี่ - ฟ	- ช ฟ ร	- ด - ร	- ด - ฟ	--- ฟ
--- ร	----	ชี่ ม - ร	- ด - ด	- ร ด ล	- ช - ล	- ช - ฟ	--- ฟ

----	- ฟ ช ล	- ดี่ - ช	----	- ด ร ฟ	- ช - ล	- ดี่ - ล	- ช - ฟ
----	ด -- ล	- ด - ช	----	ล -- ฟ	- ช - ล	- ด - ล	- ช - ฟ

กลับต้น

เพลงที่ 5 ไชยวัฒนาราม

ผู้วิจัยตั้งชื่อเพลงเหตุจากที่มาของแรงบันดาลใจ คือวัดไชยวัฒนาราม ต้องการสื่อแสดงถึงนัยยะของการสร้างวัดและจินตภาพของกลุ่มพระปรางค์ทั้ง 5 องค์ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่เด่นชัด ผู้วิจัยกำหนดให้มีจำนวน 1 ท่อน ความยาว 4 จังหวะหน้าทับสองไม้ อัตราจังหวะสองชั้น ใช้กลุ่มเสียงเพียงอล่าง (ซลทขรมX) และใช้เสียงภายในกลุ่มเสียงเท่านั้น ใช้วิธีการแต่งทำนองขึ้นมาโดยอิสระ เน้นทำนองให้แสดงอารมณ์ตื่นรู้ เบิกบาน และอ่อนน้อมเคารพต่อองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขึ้นต้นทำนองเพลงด้วยเสียงซอล ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของกลุ่มเสียงแสดงสัญญะของผู้ให้กำเนิด ผู้วิจัยเน้นใช้เสียงภายในกลุ่มเสียงแสดงสัญญะกลุ่มพระปรางค์ทั้ง 5 องค์ สร้างสรรค์ให้มีลักษณะเคลื่อนที่จากเสียงสูงลงสู่เสียงต่ำ เปรียบเสมือนยกมือขึ้นเหนือศรีษะและก้มลงกราบด้วยความนอบน้อมลงมาจากที่เสียงซอล ในเพลงนี้เป็นทำนองเพลงประพันธ์ขึ้นใหม่โดยไม่มีโครงสร้างบทเพลงอื่นใด มีจุดเด่นคือการใช้การประพันธ์ให้มีความเชื่อมโยงแบบการสัมผัสฉันทลักษณ์ของทำนอง และการใช้กลุ่มทำนองที่มีทั้งเสียงต่ำและเสียงสูง

ความมุ่งหมายของบทเพลง ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นเพลงบังคับทาง ใช้เป็นเพลงเชื่อมระหว่างแต่ละบทเพลง เน้นการตีคู่แปด ใช้กลวิธีการกรออย่างสั้นเพื่อให้เกิดอรรถรสของบทเพลง

ทำนองเพลงไชยวัฒนาราม

- - - -	- - ซุ ซุ	- รี่ - ทั	- ลี่ - ซึ	- - - ลี่	- - ทั รี่	- มี่ - รี่	- ทั - ลี่
- - - -	- ซุ - -	- ร - ทั	- ล - ซุ	- - - ล	- - - ร	- ม - ร	- ทั - ล

- - - -	- - รี่ รี่	- มี่ - รี่	- ทั - ลี่	- - - ทั	- - รี่ ลี่	- รี่ - ทั	- ลี่ - ซุ
- - - -	- ร - -	- ม - ร	- ทั - ล	- - - ทั	- - - ล	- ร - ทั	- ล - ซุ

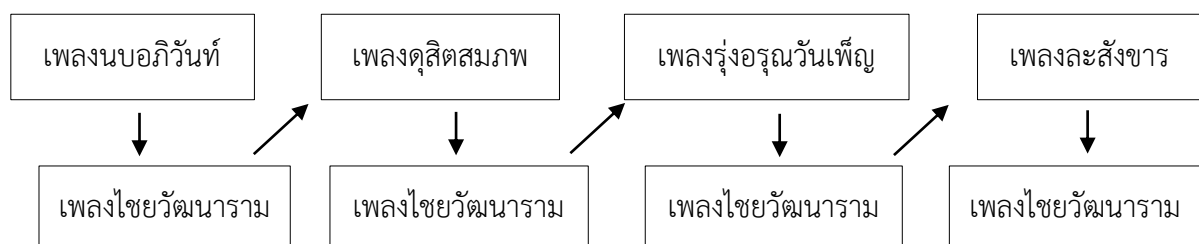
- - - รี่	- - ซุ ลี่	- ทั - ลี่	- ซ - ม	- - - มี่	- - ทั รี่	- มี่ - รี่	- ทั - ลี่
- - - ร	- - - ล	- ทั - ล	- ซุ - ทั	- - - ม	- - - ร	- ม - ร	- ทั - ล

- - - ม	- ร - ซุ	- - - ม	- ร - ลี่	- - - ม	- ร - มี่	- รี่ - ทั	- ลี่ - ซุ
- - - ทั	- ล - ซุ	- - - ทั	- ล - ล	- - - ทั	- ล - ม	- ร - ทั	- ล - ซุ

กลับต้น

2.3 วงดนตรีที่ใช้และลำดับการบรรเลง

ผู้วิจัยกำหนดใช้วงดนตรีปี่พาทย์มโหรีเพื่อสื่อถึงความนบอบบรูชา ที่ใช้ประกอบด้วยเครื่องดนตรีระนาดเอก ระนาดทุ้ม ข้องวงใหญ่ ซออู้ กลองแขก ฉิ่ง และกรับ มีลำดับการบรรเลงในลักษณะดนตรีเล่าเรื่อง ประกอบด้วย 5 เพลงหลัก แบ่งเป็น 4 เพลงหลัก 1 เพลงเชื่อม มีรายละเอียดการบรรเลงดังนี้

แผนภาพที่ 2 ลำดับการบรรเลงเพลง

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัยตอบตามวัตถุประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลภาพปูนปั้นพุทธประวัติวัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พบว่า วัดไชยวัฒนารามสร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระราชมารดา มีการสร้างภาพปูนปั้นประดับบนผนังเมรุทิศเมรุราย แสดงเหตุการณ์สำคัญจากพุทธประวัติสะท้อนให้เห็นถึงความกตัญญู ความเพียรพยายามโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และความแน่วแน่ตั้งใจกระทำจนสำเร็จเพื่อมวลมนุษย การสร้างภาพปูนปั้นพุทธประวัตินี้เป็นการถวายสักการบูชาแด่พระพุทธเจ้าเพื่อแข่งข่งสรรเสริญด้วยความยินดีหรือความโศกเศร้าอย่างที่สุดและเป็นการตอบสนองพระพุทธรูปศาสนาในรูปแบบงานศิลปกรรมจากภูมิปัญญาเชิงช่างเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น

2. เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงจากภาพปูนปั้นพุทธประวัติวัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีทางดุริยางคศิลป์ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า

เรื่องที่ 1 การศึกษาทฤษฎีดุริยางคศิลป์ องค์ประกอบดนตรี ดังที่ เณริมศักดิ์ พิกุลศรี (2530 : 2-10) กล่าวว่า องค์ประกอบดนตรี ประกอบไปด้วย ความรู้สึกต่าง ๆ ของบทเพลงขึ้นอยู่กับจังหวะ (จังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ) ทำนอง (ความสูง-ต่ำ ช้า-เร็ว ดัง-เบา ของเสียงที่เกิดจากเครื่องดนตรี) พื้นผิว (รูปแบบของเสียงที่สอดสัมพันธ์กัน) และคีตลักษณ์ของบทเพลง (รูปแบบของบทเพลงที่กำหนดขึ้นโดยผู้ประพันธ์) และบุษกร สำโรงทอง (2539 : 5-6) กล่าวว่า ทำนองและจังหวะเป็นองค์ประกอบสำคัญทางดนตรีที่แสดงถึงอัตลักษณ์และความรู้สึกของบทเพลงอีกทั้งความเข้มของเสียงยังส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกที่สามารถรับรู้ได้ด้วยรสของทำนองดนตรี การแบ่งประเภทเพลงไทย ดังที่ สัจด์ ภูเขาทอง (2539 : 133) กล่าวว่า เพลงชุด คือ เพลงที่เกิดจากการรวมตัวจากเพลงต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ การประสมวงดนตรี ดังที่ มนตรี ตราโมท (2538 : 24-25) ความว่า การประสมวงดนตรีคือการเอาเครื่องดนตรีหลาย ๆ อย่างมาบรรเลงรวมกัน แต่การที่จะนำเอาเครื่องดนตรีคนละอย่างมาบรรเลงพร้อม ๆ กันนี้จะต้องพิจารณาเลือกแต่สิ่งที่มีเสียงกลมกลืนกันและไม่ดังกลบเสียงกัน การเลือกใช้เครื่องดนตรีจะต้องระวังเสียงของเครื่องดนตรี เมื่อบรรเลงร่วมกันต้องใช้ความรู้สึกฟังด้วยวิจารณญาณอันสุขุม

เรื่องที่ 2 การศึกษาเรื่องการประพันธ์เพลงไทย ผู้วิจัยพบว่าการสร้างสรรค์ผลงานเกิดขึ้นจากความรู้สึกในสิ่งที่พบเจอ (Excitement) มาเป็นแรงบันดาลใจในการจดจำในความรู้สึก (Memory) เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงออกมา (Expression) นำไปสู่การสร้างสรรค์งานจนสำเร็จตามข้อมูลการสัมภาษณ์ของ (พิชิต ชัยเสรี, สัมภาษณ์, 24 กันยายน 2565) โดยยึดหลักวิธีการประพันธ์เพลงไทยตามโบราณจารย์ปฏิบัติ สืบทอด คือ ยืด ยุบ ขยาย ตัดทอน และประพันธ์ขึ้นใหม่โดยอัตโนมัติอีกทั้งใช้หลักการตั้งชื่อบทเพลงตามการอธิบายของมนตรี ตราโมท (มนตรี ตราโมท, 2538 : 88-89)

จากผลการวิจัยสร้างสรรค์ พบว่า มีการตีความบทเพลงจากนัยยะข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิติ ทศนกุลวงศ์ จากวิทยานิพนธ์เรื่อง การประพันธ์เพลงตับเรื่อง “บัวสามเหล่า” ที่แสดงความเชื่อและ นัยยะธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยมีวิธีการสร้างสรรค์จากบทเพลงต้นรากที่มีนัยยะสอดคล้องเกี่ยวกับชื่อ เพลงและเนื้อหา และนัยยะบทเพลงแห่งการสาธิตเพื่อแสดงความนอบนอบบูชา (ธิติ ทศนกุลวงศ์, 2561 : ค) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพงษ์ บ้านไกรทอง จากวิทยานิพนธ์เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานดุริยางคศิลป์ ชุด สัตว์หิมพานต์ ที่มีการสร้างสรรค์ทำนองเพลงสำหรับเชื่อมต่อเพื่อแสดงความเป็นเอกภาพในการเชื่อมโยง เล่าเรื่องตามลำดับ ความสำคัญในแต่ละของเพลง (สุรพงษ์ บ้านไกรทอง, 2561 : 371)

การสร้างสรรค์บทเพลงจากเหตุการณ์บนภาพปูนปั้นพุทธประวัติวัดไชยวัฒนาราม เป็นอีก หนึ่งผลงานที่ผู้วิจัยเน้นการนำพื้นฐานทางดุริยางคศิลป์มาใช้ในสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจใน องค์ประกอบทางดุริยางคศิลป์และหลักการประพันธ์เพลงไทยอย่างลึกซึ้งโดยง่าย เพื่อใช้เป็นแนวการศึกษา ทางดุริยางคศิลป์อันจะทำให้ผู้ที่ศึกษาหรือสนใจในดนตรีไทยสามารถเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ ผู้วิจัยตั้ง ข้อกำหนดในการศึกษาบทเพลงชุดนี้ใน 2 ลักษณะคือ ประการแรกบทเพลงว่าด้วยการฝึกฝนพื้นฐานและ กลวิธีการบรรเลงอย่างง่าย และเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักประเภทบทเพลงและวิธีการบรรเลงที่สื่ออารมณ์ตามที่ ผู้ประพันธ์กำหนด ประการที่สองเพื่อให้บทเพลงสามารถรับรู้และเข้าถึงโดยง่าย และสามารถใช้บรรเลงในวัน สำคัญทางพระพุทธศาสนาได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

1. จากการศึกษาข้อมูลภาพปูนปั้นพุทธประวัติสามารถนำผลวิจัยไปใช้สอนเพื่อเชื่อมโยงคุณค่าของ งานศิลปะที่แสดงผ่านเรื่องราวทางพระพุทธศาสนาว่ามีนัยยะที่สื่อแสดงได้อย่างไร เพื่อสร้างความเข้าใจและ ปลุกฝังคติธรรมให้เกิดขึ้นแก่บุคคล
2. จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำบทเพลงสร้างสรรค์ไปเป็นต้นแบบในการทำ ความเข้าใจหลักการ ประพันธ์เพลงไทย เพื่อสร้างความเข้าใจในรายละเอียดและวิธีการประพันธ์เพลงไทย
3. ผลการวิจัยสามารถนำมาเป็นพื้นฐานต่อยอดเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและสะท้อน ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนา งานศิลปกรรม และดนตรี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะภาพปูนปั้นพุทธประวัติระดับบนผนังเมรุทิศเมรุราย วัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเท่านั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษางานศิลปกรรมประเภทอื่นในพื้นที่อื่นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและนำมาเปรียบเทียบกันเพื่อความชัดเจนด้านมุมมองและประโยชน์ทางการศึกษามากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่ส่งผลต่องานศิลปกรรมและพระพุทธศาสนาในยุคสมัยนั้น เช่น สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง เป็นต้น เพื่อความหลากหลายในการศึกษาความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศาสนา. (2564). วันวิสาขบูชา. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2566. แหล่งที่มา: <https://webaccess.dra.go.th/rpc/cat/ebook/2565/e-book%20%วันสำคัญทางศาสนา/4.วันวิสาขบูชา/mobile/index.html>.
- โกสุม สายใจ. (2560). พุทธศิลป์กับการจัดการความรู้. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 3 (1), 3.
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2530). สังคตินิยมว่าด้วยดนตรีไทย. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- ธิตี ทศนกุลวงศ์. (2561). การประพันธ์เพลงตับเรื่อง “บัวสามเหล่า”. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรม-ศาสตรดุษฎีบัณฑิต, คณะศิลปกรรมศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุษกร สำโรงทอง. (2539). การดำเนินงานของเครื่องดนตรีดำเนินทำนองประเภทเครื่องดี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประทีป เพ็งตะโก. (2537). วัดไชยวัฒนาราม. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสแควร์.
- มนตรี ตราโมท. (2538). ดุริยสารของนายมนตรี ตราโมท. กรุงเทพมหานคร, ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน).
- รวี สิริอิสสระนันท์. (2553). พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม) และพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับหลวงประเสริฐ, คำให้การชาวกรุงเก่า, คำให้การขุนหลวงวัด. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ศรีปัญญา.
- สัจด์ ภูเขาทอง. (2539). การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สุรพงษ์ บ้านไกรทอง. (2561). การสร้างสรรค์ผลงานดุริยางคศิลป์ ชุดสัตว์หิมพานต์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระมหาดนัยพัชร คมกัรปญโญ, สัมภาษณ์, 24 พฤศจิกายน 2565

วีระศักดิ์ แสนสะอาด, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2565

สถาพร อรุณวิลาส, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2565

พิชิต ชัยเสรี, สัมภาษณ์, 24 กันยายน 2565